

درس

۱

هدف آفرینش

قبل از مطالعه

این درس دارای پنج آیه است. به موضوع آیات، تیتیر درس و پاراگراف‌ها توجه کنید. سعی کنید در هنگام خواندن متن درس در جست‌وجوی پاسخ این سؤالات باشید:

- ۱- هدف آفرینش جهان چیست؟
- ۲- تفاوت انسان با سایر موجودات در چیست؟
- ۳- چرا اختلاف در انتخاب هدف‌ها وجود دارد؟
- ۴- برترین هدف برای انسان چیست؟
- ۵- چگونه می‌توان به هدف بزرگ رسید؟

مقدمه

سؤال اگر کسی یخچالی را با قیمت بالا تهیه کند و از آن به‌عنوان کمد استفاده کند یا خودروی گران‌قیمتی را در گوشه‌ای از حیاط به گلخانه تبدیل کند، در مورد این فرد چه فکری می‌کنید؟

جواب ۱- حتماً تعجب می‌کنید. ۲- در عقل و خرد چنین فردی شک خواهید کرد.

زیرا این وسایل با آن همه امکانات و هزینه، برای هدف خاصی ساخته شده‌اند و به‌کارگیری آن‌ها در کارهای دیگر، هدر دادن و اتلاف سرمایه است.

سؤال اگر این هدف را ندانیم که انسان برای چه آفریده شده و هدف از زندگی او در این جهان چیست، نتیجه آن چیست؟

جواب پاسخ این سؤال، بسیار مهم و حیاتی است زیرا این خطر وجود دارد که در صورت ندانستن هدف:

- ۱- زندگی خود را به اشتباه صرف کارهایی بکنیم که برای آن‌ها خلق نشده‌ایم.
- ۲- سرمایه‌ای را از دست بدهیم که نه ارزش چیزهای دیگر را دارد و نه امکان به‌دست آوردن مجدد آن وجود دارد.

جهان هدفمند

در پس خلقت تک‌تک موجودات این جهان هدفی وجود داشته است زیرا خالق آن‌ها خدایی حکیم است که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی‌دهد.

آیه	ترجمه	کلید واژه‌های آیه
وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ ◆◆ سوره دخان، آیات ۳۸ و ۳۹ ◆◆	و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آن‌هاست را به بازیچه نیافریدیم، آن‌ها را جز به حق خلق نکردیم.	لاعبین: بازیچه، بیهوده الحق: هدفداری

پیام‌آیات

- ۱ آفرینش جهان حق است.
- ۲ حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدفدار بودن خلقت آن‌هاست.
- ۳ جهان آفرینش بی‌هدف نیست.
- ۴ هر موجودی براساس برنامه حساب‌شده‌ای به این جهان گام نهاده است.
- ۵ هر موجودی به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت است.
- ۶ این آیات هدفمندی و ثمربخشی خلقت جهان را بیان می‌کند و بازیچه و بیهوده بودن آفرینش جهان را سلب می‌کند.

انسان نیز مانند موجودات دیگر از قاعده کلی هدفمندی آفرینش جدا نیست و قطعاً هدفی از آفرینش او وجود داشته است. هدفی که گام نهادن او در این دنیا، فرصتی است که برای رسیدن به آن هدف به او داده شده است. البته در چگونگی رسیدن به هدف، میان انسان و موجوداتی هم‌چون حیوانات و گیاهان، تفاوت‌هایی وجود دارد:

تفاوت انسان با سایر موجودات در چگونگی رسیدن به هدف	
اولین تفاوت	<p>انسان خود باید هدف از خلقت خودش را بشناسد، آن را انتخاب کند و به سوی آن گام بردارد.</p> <p>گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی به سوی هدف خود حرکت می‌کنند.</p>
دومین تفاوت	<p>انسان دارای روحیه‌ای بی‌نهایت‌طلب است و عطش او در دستیابی به خواسته‌هایش نه تنها کم نمی‌شود بلکه روزافزون می‌گردد. او به دنبال چیزی است که هرگز پایان نمی‌پذیرد و تمام نمی‌شود و همواره در حال انتخاب هدف‌های پایان‌ناپذیر و تمام‌نشده است.</p> <p>حیوانات و گیاهان هدف‌های محدودی دارند و هنگامی که به سر حدی از رشد و کمال می‌رسند، متوقف می‌شوند، چنان‌که گویی راهشان پایان یافته است.</p>

اختلاف در انتخاب هدف

وقتی به دنیای انسان‌ها می‌نگریم، با دنیای حیرت‌انگیزی مواجه می‌شویم؛ چنان‌که اختلافی در اهداف وجود دارد که ابتدا سردرگم می‌شویم که به راستی، کدام انتخاب درست و همسو با میل بی‌نهایت‌طلب انسان است و کدام یک این‌گونه نیست؟

- ❁ کسانی به دنبال پول و ثروت‌اند.
- ❁ برخی به دنبال جاه و مقام‌اند.
- ❁ گروهی به هنرمندی و نقش‌آفرینی در عرصه‌های هنری می‌اندیشند.
- ❁ گروهی نیز در آرزوی قهرمانی در ورزش پیوسته می‌کوشند و ...
- ❁ برخی دل به کشف اسرار جهان سپرده‌اند.
- ❁ دسته‌ای خدمت به خلق را سرلوحه زندگی خود قرار داده‌اند.

سؤال ❁ منشأ اختلاف در انتخاب هدف چیست؟

❁ جواب اختلاف، ریشه در نوع اندیشه، بینش و نگرش انسان‌ها دارد. مانند:

- ۱- اگر کسی چنین بیندیشد که کمک به دیگران ارزشمند است، می‌کوشد به دیگران کمک کند.
- ۲- کسی که به فکر داشتن شهرت است، همه زندگی خود را در مسیر رسیدن به شهرت قرار می‌دهد.
- ۳- اگر کسی مقاصد کوچک در نظرش مهم جلوه کند، به سوی همان مقاصد می‌رود و گمان می‌کند این هدف‌ها می‌توانند میل بی‌نهایت طلب درونش را آرام کند.
- ۴- کسی که کمالات و خوبی‌های متعالی و بزرگ را شناخته، به آن‌ها دل می‌بندد و برای رسیدن به آن‌ها می‌کوشد.

❁ نتیجه: اختلاف هدف‌ها، ریشه در نوع اندیشه انسان دارد.

اهداف انسان

❁ برای انتخاب صحیح هدف‌ها و دل‌بستن به آن‌ها:

- ۱- باید ارزش هدف‌ها را مشخص کنیم.
- ۲- متناسب با ارزش هدف‌ها، به آن‌ها رتبه دهیم.

اهداف زندگی
 فرعی | اصلی

اهداف فرعی: هدف‌ها و دل‌بستگی‌های پایان‌پذیر مانند: مال و ثروت.

اهداف اصلی: هدف‌های پایان‌ناپذیر و همیشگی مانند: خیرخواهی نسبت به دیگران.

❁ نکته مهم: باید بدانیم، هر دوی این اهداف خوب‌اند و برای زندگی ما ضروری‌اند، مهم این است که هدف‌های فرعی را به جای هدف اصلی قرار ندهیم و آن‌قدر به اهداف فرعی دل‌نبندیم که مانع رسیدن به هدف اصلی شود.

برترین، کامل‌ترین و ارزشمندترین هدف

هر کس اندکی تأمل کند، می‌بیند که در درون خود در جست‌وجوی سرچشمه خوبی‌ها و زیبایی‌هاست و تا به آن نرسد، آرام و قرار ندارد. این سرچشمه، همان خداوند است که خالق همه کمالات و زیبایی‌هاست؛ او که خود نامحدود است و کمالات و خوبی‌هایش حد و اندازه ندارد. هر کمال و خوبی از او سرچشمه می‌گیرد و در جهان گسترده می‌شود.

❁ سؤال چه هدفی می‌تواند با ارزش‌تر از انتخاب خداوند به‌عنوان غایت و مقصد زندگی باشد؟ چه کسی جز او می‌تواند روح پایان‌ناپذیر انسان را سیراب کند؟

❁ جواب اگر روح انسان بی‌نهایت‌طلب است و خوبی‌ها را به صورت بی‌پایان می‌خواهد، شایسته است که تنها خدا و بندگی او را به عنوان هدف نهایی خود انتخاب کند، هدفی که خداوند نیز آفرینش جن و انسان را به همان خاطر می‌داند.

◆◆ آیه ◆◆	◆◆ ترجمه ◆◆	◆◆ کلید واژه‌های آیه ◆◆
وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ◆◆ سوره ذاریات، آیه ۵۶ ◆◆	جن و انسان را نیافریدم مگر این‌که مرا عبادت کنند.	لِيَعْبُدُونِ: برای این‌که مرا عبادت کنند.

پیام آیه

- هدف آفرینش انسان و جن، پرستش خداوند است.
- هدف خلقت جن و انس منحصرأً عبادت الهی شده است.
- هر حرکت و عملی که برای کسب رضایت خداوند و براساس معیارهای دینی باشد، عبادت محسوب می‌شود.

زندگی برای خدا

سؤال آیا منظور از این‌که هدف اصلی انسان در زندگی باید عبادت و بندگی خداوند باشد، فقط انجام برخی از اعمال عبادی مانند نماز و روزه است؟
جواب خیر، درست است که نماز و روزه و ... عبادت‌اند و عبادات بارزشی نیز هستند، اما براساس تعالیم دین اسلام، هر حرکت و عملی که برای کسب رضایت خداوند و براساس معیارهای دینی صورت گیرد، عبادت است. از خدمت به محرومان گرفته تا آشپزی در آشپزخانه، از طلب علم و دانش گرفته تا خواندن سطر از کتاب، از سکوت و دم فرو بستن گرفته تا فریاد کشیدن، همه و همه اگر برای جلب رضای خدا باشد، عبادت محسوب می‌شود.

◆◆ آیه ◆◆	◆◆ ترجمه ◆◆	◆◆ کلید واژه‌های آیه ◆◆
قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ◆◆ سوره انعام، آیه ۱۶۲ ◆◆	بگو نماز، تمامی اعمالم و زندگی و مرگ من برای خداست که پروردگار جهانیان است.	صلاتی: نماز من / نُسُكِي: اعمال من محیای: زندگی من / مماتی: مرگ من لله: برای خدا (برای کسب رضای الهی = اخلاص)

پیام آیه

- زندگی باید برای رضای خداوند باشد.
- این آیه از زبان حضرت ابراهیم علیه السلام است.
- مقدم بودن نماز بر سایر اعمال عبادی (صلاتی - نُسُكِي)
- کامل‌ترین تعبیر درباره زندگی برای خدا در این آیه آمده است.
- انسان‌های مخلص، مرگ و حیاتشان، نماز و سایر اعمال عبادی آن‌ها فقط برای خداست.
- هدف از آفرینش انسان، زندگی برای رسیدن به رضا و خشنودی خداست.

تعریف جدید مفاهیم کلیدی زندگی

❁ اگر هدف و مقصد زندگی خدا باشد، خوشحالی‌ها و ناراحتی‌ها، شکست‌ها و پیروزی‌ها و بسیاری از مفاهیم کلیدی زندگی، تعریف جدیدی پیدا می‌کند: شکست ← دور شدن از خدا معنا می‌شود.
 پیروزی ← نزدیک شدن به خدا معنا می‌شود.

❁ نتیجه: چیزی ما را خوشحال می‌کند که ما را به خدا برساند و چیزی ما را آزرده می‌کند که از خدا دور سازد.
 ❁ بندگی خداوند باعث می‌شود (علت) انسان شایسته دریافت لطف و رحمت ویژه خداوند شود و به زندگی سعادت‌مندانه در دنیا و آخرت برسد. (معلول)

یک تیر و چند نشان

❁ برخی انسان‌ها به هدفی بالاتر از لذت‌های مادی و سرگرم شدن به آن نمی‌اندیشند.
 تعبیر قرآن درباره اینان: ۱- به حیات دنیوی راضی شده‌اند. ۲- به حیات دنیوی آرام گرفته‌اند.
 ❁ اینان مصداق چه کسانی هستند؟

❁ کسانی که بهترین و بارزترین دارایی و سرمایه خود را صرف کارهای کم ارزش می‌کنند.

ویژگی افراد زیرک

افراد زیرک می‌دانند:

- ۱- برخی از هدف‌ها به‌گونه‌ای هستند که هدف‌های دیگر را نیز دربردارند و رسیدن به آن‌ها مساوی با رسیدن به هدف‌های دیگر نیز هست.
- ۲- به میزانی که هدف انسان برتر و جامع‌تر باشد، هدف‌های بیش‌تری را در درون خود جای می‌دهد.

- ۳- این افراد با انتخاب عبادت و بندگی خدا به عنوان هدف با یک تیر چند نشان می‌زنند.
- ۴- این افراد، هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده درست می‌کنند و هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را برای رضای خدا انجام می‌دهند، جان و دل خود را به خدا نزدیک‌تر می‌کنند و سرای آخرت خویش را آباد می‌سازند.
- ۵- انسان‌های زیرک هم چون کوهنوردی هستند که در مسیر نزدیک شدن به قله، هم تندرستی خود را تأمین می‌کنند و هم از مناظر زیبای طبیعت لذت می‌برند و هم استقامت خود را افزایش می‌دهند (خلاصه با یک تیر چند نشان می‌زنند).

◆◆ آیه ◆◆	◆◆ ترجمه ◆◆	◆◆ کلید واژه‌های آیه ◆◆
مَنْ كَانَ يُرِيدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ◆◆ سوره نساء، آیه ۱۳۴ ◆◆	هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.	ثواب: نعمت و پاداش عند الله: نزد خداوند

پیام آیه

- ۱- انسان می‌تواند نعمت و پاداش دنیوی و اخروی (مادی و معنوی) را نزد خداوند بیابد.
 - ۲- تنها خداوند است که می‌تواند پاسخ‌گوی همت و تلاش انسان باشد.
 - ۳- برخوردار از نعمت و پاداش از طریق بندگی خداوند به دست می‌آید.
 - ۴- بهره‌وری از سعادت دنیوی نیز در سایه تقرب به خداوند حاصل می‌شود.
 - ۵- انسان می‌تواند از نعمت‌های دنیوی بهره ببرد ولی نباید به آن‌ها اکتفا کند.
 - ۶- انسان‌های زیرک با انتخاب بندگی خدا، به عنوان هدف برتر، هم از زندگی دنیا بهره می‌برند و هم آخرت خویش را آباد می‌کنند.
- این هدف بزرگ (کسب رضایت الهی) که ضامن خوشبختی ماست، همت بزرگ و اراده محکم می‌طلبد؛ همان‌طور که دستیابی به گوهرهای گرانبه دریاها، پشتکاری شگرف می‌خواهد.

ای دوست، شکر بهتر یا آن‌که شکر سازد؟	خوبی قمر بهتر، یا آن‌که قمر سازد؟
ای باغ تویی خوش‌تر یا گلشن و گل در تو؟	یا آن‌که برآرد گل، صد نرگس تر سازد؟
ای عقل تو به باشی در دانش و در بینش؟	یا آن‌که به هر لحظه صد عقل و نظر سازد؟
	مولوی، دیوان شمس، غزلیات

پیام شعر

- ۱- انتخاب خداوند به عنوان هدف و مقصد زندگی که سرچشمه خوبی‌هاست، باارزش‌ترین و برترین هدف است.
- ۲- تنها خداوند است که می‌تواند روح بی‌نهایت‌طلب انسان را سیراب کند.
- ۳- نباید به هدف‌های فرعی دل بست و باید به دنبال هدف اصلی بود.
- ۴- این شعر، با آیه شریفه «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا...» یعنی انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی زندگی، ارتباط مفهومی دارد.

اندیشه و تحقیق

- ۱- تفاوت‌هایی که در چگونگی رسیدن انسان به هدف، با موجوداتی هم‌چون حیوان و گیاه وجود دارد، بیان کنید.
 - انسان باید خود، هدف خلقتش را بشناسد و انتخاب کند و به سوی آن قدم بردارد، در حالی که گیاهان به‌طور طبیعی و حیوانات به‌طور غریزی به سوی هدف در حرکت‌اند.
 - چون انسان دارای روحیه بی‌نهایت‌طلب است، به دنبال چیزی است که هرگز پایان نمی‌پذیرد و تمام نمی‌شود و لذا همواره در حال انتخاب هدف‌های پایان‌ناپذیر و تمام‌ناشدنی است؛ درحالی‌که حیوانات و گیاهان، هدف‌های محدودی دارند و وقتی به سر حدی از رشد و کمال می‌رسند، متوقف می‌شوند، گویی راهشان پایان یافته است.
- ۲- علت انتخاب هدف‌های مختلف در بین انسان‌ها چیست؟
 - تفاوت در نوع اندیشه و نگرش و تفکرات انسان‌ها است و هر کس با بینش و نگرش خاص خود به سراغ هدفی می‌رود.

بیشتر بدانیم

❁ در سؤالات کنکور و آزمون‌های تستی مراکز مختلف، سؤالاتی با عنوان «علت و معلول» مطرح می‌شود که بایستی آن را به درستی فرا بگیریم. **علت** یعنی: سبب، باعث، متبوع و **معلول** یعنی: نتیجه، ثمره، مولود، تابع، بازتاب، پیامد و ... به این جمله دقت کنیم: حکیم بودن خداوند (**علت**) عبث و بیهوده نبودن جهان آفرینش است (**معلول**). یعنی: عبث و بیهوده نبودن جهان آفرینش **معلول** (نتیجه) حکیم بودن خداوند است.

رابطه علی و معلولی

❁ بندگی خداوند (**علت**) باعث می‌شود که انسان شایسته دریافت لطف و رحمت ویژه خداوند شود (**معلول**) و به زندگی سعادت‌مندانه در دنیا و آخرت برسد. (**معلول**)

❁ چون خداوند حکیم است (**علت**) ۱- آفرینش جهان حق است. (**معلول**) ۲- هیچ کار بیهوده‌ای را انجام نمی‌دهد. (**معلول**)

❁ چون انسان دارای روحیه بی‌نهایت‌طلب است (**علت**) به دنبال هدفی است که پایان نمی‌پذیرد. (**معلول**)

❁ اگر هدف و مقصد زندگی خدا باشد (**علت**) ۱- خوشحالی‌ها و ناراحتی‌ها، شکست‌ها و پیروزی‌ها و بسیاری دیگر از مفاهیم کلیدی زندگی، تعریف جدیدی پیدا می‌کند (**معلول**) ۲- شکست، دور شدن از خدا و پیروزی، نزدیک شدن به خدا معنا می‌شود. (**معلول**)

❁ انسان‌های زیرک با انتخاب عبادت و بندگی خدا به عنوان هدف (**علت**) ۱- با یک تیر چند نشان می‌زنند. (**معلول**) ۲- از بهره‌های مادی زندگی استفاده درست می‌کنند. (**معلول**) ۳- سرای آخرت خویش را آباد می‌کنند. (**معلول**)

❁ کسی که تمام کارهای دنیوی خود را برای رضایت خداوند انجام می‌دهد و جان و دل خویش را به خداوند نزدیک می‌کند (**علت**) سرای آخرت خود را آباد می‌کند. (**معلول**)

ترین‌ها

❁ شاید کامل‌ترین تعبیر درباره «زندگی به خاطر خدا» تعبیر خود خداوند باشد که می‌فرماید: ﴿قُلْ اِنْ صَلَاتِي ...﴾

❁ برترین، کامل‌ترین و ارزشمندترین هدف انسان، «عبادت و بندگی خداوند و کسب رضای الهی» است.

❁ تعبیر قرآنی کسانی که به حیات دنیوی راضی شده‌اند، مصداق کسانی است که بهترین و باارزش‌ترین دارایی و سرمایه خود را صرف کارهای کم ارزش می‌کنند.

مترادف‌ها

حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین = هدفدار بودن خلقت آن‌ها

اهداف فرعی = اهداف پایان‌پذیر و موقت

اهداف اصلی = اهداف پایان‌ناپذیر و همیشگی

مرور نکته‌های مهم درس

❁ حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدفدار بودن خلقت آن‌هاست.

❁ میان انسان و سایر مخلوقات مثل حیوان و گیاهان دو تفاوت وجود دارد:

۱- انسان هدف خلقت را می‌شناسد و خود، انتخاب می‌کند و به سوی گام برمی‌دارد ولی گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی به سوی هدف در حرکت‌اند.

۲- انسان دارای روحیه‌ای بی‌نهایت‌طلب است ولی گیاهان و حیوانات اهداف محدودی دارند.

❁ منشأ اختلاف در انتخاب هدف‌ها ریشه در نوع بینش و نگرش انسان‌ها دارد.

❁ اهداف اصلی، همیشگی و پایان‌ناپذیرند؛ مانند: خیرخواهی نسبت به دیگران.

❁ اهداف فرعی موقت و پایان‌پذیرند؛ مانند: مال و ثروت.

❁ هدف اصلی انسان در زندگی باید عبادت و بندگی خداوند باشد و هر حرکت و عملی که برای کسب رضایت خداوند باشد، عبادت است.

❁ کامل‌ترین تعبیر درباره زندگی به خاطر خدا در آیه شریفه ﴿قُلْ اِنْ صَلَاتِي و نَسْكَی ...﴾ آمده است.

پرسش‌های امتحانی

آیات قرآن

- ۱- با توجه به آیات شریفه ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِيْنَ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ منظور از حق بودن در این آیه چیست؟
- ۲- در آیه شریفه ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ چه چیزی به عنوان هدف خلقت جن و انسان معرفی شده است؟
- ۳- آیه شریفه ﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي ...﴾ نشان‌دهنده کامل‌ترین تعبیر درباره چیست؟
- ۴- پیام آیه شریفه ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ را بنویسید.

صحیح / غلط

- ۵- هم هدف‌ها و دل‌بستگی‌های پایان‌پذیر و هم هدف‌های پایان‌ناپذیر برای زندگی ضروری‌اند.
- ۶- انسان دارای روحیه بی‌نهایت‌طلبی است و عطش او در دنیا برای دستیابی به خواسته‌هایش افزون می‌گردد.
- ۷- تک‌تک موجودات این جهان دارای هدفی هستند زیرا خالق آن‌ها خدایی حکیم است.
- ۸- به میزانی که هدف ما برتر و جامع‌تر باشد، هدف‌های کم‌تری را در درون خود جای می‌دهد.
- ۹- اهداف فرعی مانع رسیدن به هدف اصلی می‌شود.
- ۱۰- خیرخواهی برای دیگران از اهداف پایان‌ناپذیر و همیشگی محسوب می‌شود.

جای خالی

- ۱۱- در قرآن کریم هدفدار بودن خلقت جهان با تعبیر به کار رفته است.
- ۱۲- اگر روح انسان بی‌نهایت‌طلب است، شایسته است که تنها او را به عنوان هدف نهایی خود انتخاب کند.
- ۱۳- اگر هدف و مقصد زندگی خدا باشد تعریف جدیدی پیدا می‌کند.
- ۱۴- هر کس با و خود به سراغ هدفی می‌رود.
- ۱۵- هدف اصلی انسان در زندگی و خداوند است.

تعریف مفاهیم و اصطلاحات

- ۱۶- حکیم:
- ۱۷- حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین:
- ۱۸- عبادت از نظر تعالیم اسلام:

کشف ارتباط

۱- مال و ثروت	۱۹- الف) تعبیر زندگی برای خدا ()
۲- ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِيْنَ﴾	ب) هدف خلقت انسان ()
۳- ﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي ...﴾	ج) اهداف پایان‌ناپذیر ()
۴- خیرخواهی	د) اهداف فرعی ()
۵- یک تیر، چند نشان	ه) حکیمانه بودن خلقت ()
۶- ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾	

سؤالات پاسخ کوتاه

- ۲۰- منظور از اهداف اصلی چیست؟
- ۲۱- دست نیافتن به پاسخ سؤال «برای چه آفریده شده‌ایم؟» چه نتایج دارد؟
- ۲۲- منشأ اختلاف در انتخاب هدف چیست؟
- ۲۳- نتیجه بندگی خداوند چیست؟
- ۲۴- باارزش‌ترین هدف زندگی انسان کدام است؟
- ۲۵- برای رسیدن به مقصد نهایی زندگی، به چه چیزی نیاز داریم؟
- ۲۶- استفاده و به‌کارگیری از وسایل و امکاناتی که برای هدف خاصی ساخته شده‌اند، در کارهای دیگر چه چیزی را به دنبال دارد؟
- ۲۷- چه افرادی مصداق کسانی هستند که بهترین و باارزش‌ترین دارایی و سرمایه خود را صرف کارهای کم‌ارزش می‌کنند؟

۲۸- نام دیگر اهداف فرعی چیست؟

۲۹- چه چیزی باعث می‌شود انسان به زندگی سعادت‌مندانه در دنیا و آخرت برسد؟

۳۰- هدف خلقت جن و انسان کدام است؟

سؤالات پاسخ بلند

۳۱- چه تفاوت‌هایی میان انسان و موجوداتی مانند حیوانات و گیاهان وجود دارد؟

۳۲- مفهوم «یک تیر و چند نشان» در رسیدن به اهداف، به چه معناست؟

۳۳- اگر هدف و مقصد زندگی، خدا باشد، مفاهیم کلیدی زندگی چه تعاریف جدیدی پیدا می‌کنند؟ توضیح دهید.

۳۴- عبادت و بندگی، از نظر تعالیم اسلام و قرآن کریم چیست؟ آن را با مثال توضیح دهید.

پاسخ پرسش‌های امتحانی

- ۱- حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدفدار بودن خلقت آن‌هاست.
 - ۲- عبادت و بندگی خداوند
 - ۳- زندگی به خاطر خدا
 - ۴- نعمت و پاداش دنیا و آخرت (مادی و معنوی) را نزد خدا می‌توان یافت و تنها خداوند می‌تواند پاسخگوی همت و تلاش انسان باشد. اگر انسان تمام کارهای دنیوی خود را برای رضای خدا انجام دهد، جان و دل خود را به خداوند نزدیک‌تر می‌کند و سرای آخرت خویش را آباد می‌سازد.
 - ۵- صحیح
 - ۶- صحیح
 - ۷- صحیح
 - ۸- غلط (هدف‌های بیش‌تری در خود جای می‌دهد نه کم‌تر)
 - ۹- غلط (مهم این است که هدف فرعی را به جای هدف اصلی قرار ندهیم و آن‌قدر به هدف فرعی دل نبندیم که مانع رسیدن به هدف اصلی شود).
 - ۱۰- صحیح
 - ۱۱- حق
 - ۱۲- خدا و بندگی
 - ۱۳- مفاهیم کلیدی زندگی
 - ۱۴- بینش - نگرش
 - ۱۵- عبادت - بندگی
 - ۱۶- یعنی هیچ کاری را عبث و بیهوده انجام نمی‌دهد.
 - ۱۷- یعنی هدفدار بودن خلقت آن‌ها
 - ۱۸- هر حرکت و عملی که برای کسب رضایت خداوند و بر اساس معیارهای دینی صورت گیرد.
 - ۱۹- الف) ۳ ب) ۶ ج) ۴ د) ۱ ه) ۲
 - ۲۰- هدف‌های پایان‌ناپذیر و همیشگی مانند خیرخواهی نسبت به دیگران، هدف اصلی محسوب می‌شود.
 - ۲۱- زندگی خود را به اشتباه صرف کارهایی بکنیم که برای آن‌ها خلق نشده‌ایم و سرمایه‌های را از دست بدهیم که امکان به‌دست آوردن مجدد آن وجود ندارد.
 - ۲۲- این اختلاف، ریشه در نوع اندیشه، بینش و نگرش انسان‌ها دارد.
 - ۲۳- باعث می‌شود انسان، شایسته دریافت لطف و رحمت ویژه خداوند شود و به زندگی سعادت‌مندانه در دنیا و آخرت برسد.
 - ۲۴- رسیدن به خدا و بندگی او
- ۲۵- اراده محکم و همت بزرگ
 - ۲۶- هدر دادن و اتلاف سرمایه
 - ۲۷- انسان‌هایی که به هدفی بالاتر از لذت‌های مادی و سرگرم شدن به آن نمی‌اندیشند.
 - ۲۸- پایان‌پذیر
 - ۲۹- بندگی خداوند
 - ۳۰- عبادت و بندگی
 - ۳۱- دو تفاوت وجود دارد: ۱- انسان، خود باید هدف از خلقت خویش را بشناسد و انتخاب کند و به سوی آن گام بردارد. در حالی که گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی به سوی هدف خود حرکت می‌کنند. ۲- انسان دارای روحیه‌ای بی‌نهایت‌طلب است و به دنبال چیزی است که هرگز پایان نمی‌پذیرد و تمام نمی‌شود. در حالی که حیوانات و گیاهان هدف‌های محدودی دارند و هنگامی که به سرحدی از رشد و کمال می‌رسند، متوقف می‌شوند.
 - ۳۲- افراد زیرک می‌دانند که برخی از هدف‌ها به گونه‌ای است که هدف‌های دیگر را نیز دربردارند و رسیدن به آن‌ها مساوی با رسیدن به هدف‌های دیگر نیز هست. به میزانی که هدف ما برتر و جامع‌تر باشد، هدف‌های بیش‌تری را در درون خود جای می‌دهند. این افراد با انتخاب «عبادت و بندگی خدا» به عنوان هدف، با یک تیر، چند نشان می‌زنند چون هم از همه بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند و هم با رضای الهی جان و دل خود را به خداوند نزدیک‌تر می‌کنند و سرای آخرت خویش را آباد می‌سازند. در اصل با یک تیر، چند نشان می‌زنند.
 - ۳۳- اگر هدف و مقصد زندگی، خدا باشد، خوشحالی‌ها و ناراحتی‌ها، شکست‌ها و پیروزی‌ها و بسیاری دیگر از مفاهیم کلیدی زندگی، تعریف جدیدی پیدا می‌کنند. شکست، دور شدن از خدا و پیروزی، نزدیک شدن به خدا معنا می‌شود و در این صورت، چیزی ما را خوشحال می‌کند که ما را به خدا برساند و چیزی ما را آزرده می‌کند که از خدا دور سازد.
 - ۳۴- از نظر قرآن کریم هدف اصلی در زندگی، عبادت و بندگی است ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ و بر اساس تعالیم دین اسلام، هر حرکت و عملی که برای کسب رضایت خداوند و بر اساس معیارهای دینی صورت گیرد، عبادت است. از خدمت به محرومان گرفته تا آشپزی در آشپزخانه و از طلب علم و دانش گرفته تا خواندن سطری از کتاب و ...، اگر برای کسب رضای خدا باشد، عبادت محسوب می‌شود.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای درس ۱

- ۳۵- دست یافتن به پاسخ سؤال «.....» مهم و حیاتی است زیرا در صورت عدم دسترسی، این خطر وجود دارد که.....
- ۱) هدف از زندگی ما در این جهان چیست؟ - زندگی خود را به اشتباه صرف کارهایی کنیم که برای آن‌ها خلق نشده‌ایم.
 - ۲) در دنیای امروز باید چه کاری انجام دهیم؟ - سرمایه‌های زندگی را از دست دهیم.
 - ۳) در دنیای امروز باید چه کاری انجام دهیم؟ - نتوانیم به اهداف دنیایی خود برسیم.
 - ۴) هدف از زندگی ما در این جهان چیست؟ - نتوانیم حداکثر استفاده را در دنیا بکنیم.
- ۳۶- خلقت تک‌تک موجودات این جهان دارای..... است زیرا..... و این موضوع در آیه شریفه..... متجلی است.
- ۱) هدفی - خالق آن‌ها خدایی حکیم است - «و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعبین...»
 - ۲) نظمی - خالق آن‌ها خدایی حکیم است - «ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون»
 - ۳) هدفی - خالق آن‌ها خدایی علیم است - «و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعبین...»
 - ۴) نظمی - خالق آن‌ها خدایی علیم است - «ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون»
- ۳۷- آیه شریفه..... مؤکد این است که خلقت حیوانات و گیاهان نیز هدفمند است ولی توانایی..... را ندارند.
- ۱) «ما خلقناهما الا بالحق» - انتخاب و شناسایی هدف
 - ۲) «ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون» - انتخاب و شناسایی هدف
 - ۳) «ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون» - حرکت شتابان به سوی هدف
 - ۴) «ما خلقناهما الا بالحق» - حرکت شتابان به سوی هدف
- ۳۸- اگر گفته شود «همه موجودات بر اساس برنامه‌ای حساب شده در این جهان قدم گذاشته‌اند» مؤکد این موضوع، کدام آیه شریفه است؟
- ۱) «و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون»
 - ۲) «قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین»
 - ۳) «ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعبین»
 - ۴) «من کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة»
- ۳۹- حیوانات و گیاهان به ترتیب به صورت..... و..... به سوی هدف خویش رهسپارند و رشد و کمال آنان.....
- ۱) طبیعی - غریزی - متوقف می‌شود.
 - ۲) غریزی - طبیعی - متوقف نمی‌شود.
 - ۳) طبیعی - غریزی - متوقف نمی‌شود.
 - ۴) غریزی - طبیعی - متوقف می‌شود.
- ۴۰- بی‌هدف نبودن جهان آفرینش معلول صفت..... خداوند است و موجوداتی مثل گیاهان و حیوانات.....
- ۱) حکمت - به صورت طبیعی و غریزی به سوی هدف خویش در حرکت‌اند.
 - ۲) عدالت - به صورت طبیعی و غریزی به سوی هدف خویش در حرکت‌اند.
 - ۳) حکمت - هدف ویژه خویش را شناسایی کرده، به سوی آن در حرکت‌اند.
 - ۴) عدالت - هدف ویژه خویش را شناسایی کرده، به سوی آن در حرکت‌اند.
- ۴۱- مفاهیم «حرکت طبیعی به سوی هدف» و «هدف محدود» به ترتیب مخصوص کدام است؟
- ۱) حیوانات و گیاهان - حیوانات و گیاهان
 - ۲) فقط حیوانات - فقط گیاهان
 - ۳) فقط گیاهان - حیوانات و گیاهان
 - ۴) حیوانات و گیاهان - فقط گیاهان
- ۴۲- مفهوم هدفدار بودن جهان خلقت در قرآن کریم با تعبیر..... آمده، ویژگی حرکت انسان به سوی هدف بر خلاف دیگر موجودات..... است و به دنبال چیزی است که.....
- ۱) حق - اختیاری - هرگز پایان نمی‌پذیرد
 - ۲) عند الله - اختیاری - اهداف مشخص ندارد
 - ۳) حق - طبیعی - هرگز پایان نمی‌پذیرد
 - ۴) عند الله - طبیعی - اهداف مشخص دارد
- ۴۳- اهداف انسان با توجه به روحیاتش برخلاف حیوانات و گیاهان همه ویژگی‌های زیر را دارد به جز.....
- ۱) پایان‌ناپذیر
 - ۲) معین و محدود
 - ۳) بی‌نهایت‌طلبی
 - ۴) تمام‌ناشدنی

۴۴- منشأ اختلاف در انتخاب هدفها است لذا نیاز داریم به هدفها توجه کنیم.

(۱) نوع عملها - گستردگی (۲) نوع اندیشهها - ارزش (۳) نوع عملها - ارزش (۴) نوع اندیشهها - گستردگی

۴۵- علت انتخاب هدفهای مختلف در بین انسانها مربوط به است.

(۱) اختلاف در نوع اندیشهها و تفکرات (۲) توانایی در انتخاب هدف و شناسایی هدف
(۳) متنوع بودن راههای رسیدن به قرب الهی (۴) غریزی بودن در انتخاب و حرکت به سوی هدف

۴۶- مسیر صحیح انتخاب هدفها و دل بستن به آنها چیست؟

(۱) جای اهداف با یکدیگر عوض شود و بهسوی آنچه ایمان داریم، حرکت کنیم.
(۲) ارزش اهداف مشخص شود و متناسب با ارزشی که دارند، رتبه داده شود.
(۳) هر دو هدف فرعی و اصلی را مورد هدف قرار دهیم.
(۴) به خدا نزدیک شویم تا شایسته دریافت لطف و مرحمت خدا قرار گیریم.

۴۷- پاسخ به این سؤال که انسانها برای چه آفریده شدهاند، در کدام آیه به روشنی آمده است؟

(۱) ﴿ما خلقناهما الا بالحق﴾ (۲) ﴿ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون﴾
(۳) ﴿محيى و مماتى لله رب العالمين﴾ (۴) ﴿فعد الله ثواب الدنيا و الآخرة﴾

۴۸- بر اساس تعالیم دین اسلام آن است که و آیه شریفه به آن اشاره دارد.

(۱) عبادت - حرکتها و عملها برای رضایت الهی باشد - ﴿ان صلاتى و نسكى و محيى و مماتى لله رب العالمين﴾
(۲) عبادت - انسان نباید به حیات دنیوی راضی بشود - ﴿و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون﴾
(۳) ایمان - انسان نباید به حیات دنیوی راضی بشود - ﴿ان صلاتى و نسكى و محيى و مماتى لله رب العالمين﴾
(۴) ایمان - حرکتها و عملها برای رضایت الهی باشد - ﴿و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون﴾

۴۹- اگر هدف و مقصد زندگی خدا باشد دور شدن از خدا و نزدیک شدن به خدا معنا می شود و آیه شریفه به آن اشاره دارد.

(۱) شکست - پیروزی - ﴿قل ان صلاتى و نسكى و محيى و مماتى لله رب العالمين﴾
(۲) کفر - ایمان - ﴿قل ان صلاتى و نسكى و محيى و مماتى لله رب العالمين﴾
(۳) شکست - پیروزی - ﴿انا هديناه السبيل اما شاكراً و اما كفوراً﴾
(۴) کفر - ایمان - ﴿انا هديناه السبيل اما شاكراً و اما كفوراً﴾

۵۰- هدف خلقت انسان در کدام آیه تجلی دارد؟

(۱) ﴿من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله﴾ (۲) ﴿محيى و مماتى لله رب العالمين﴾
(۳) ﴿ما خلقناهما الا بالحق﴾ (۴) ﴿ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون﴾

۵۱- آیه شریفه مؤید این حقیقت است که هدف و مقصد زندگی خداست و پیروزی آن است که

(۱) ﴿قل ان صلاتى و نسكى و محيى و مماتى لله رب العالمين﴾ - قرب الهی را به دنبال دارد.
(۲) ﴿قل ان صلاتى و نسكى و محيى و مماتى لله رب العالمين﴾ - انسان را مسرور و خوشحال می سازد.
(۳) ﴿من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا و الآخرة﴾ - انسان را مسرور و خوشحال می سازد.
(۴) ﴿من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا و الآخرة﴾ - قرب الهی را به دنبال دارد.

۵۲- تعبیر کامل و صحیح در مورد «زندگی برای رضای الهی» در کدام آیه شریفه آمده است؟

(۱) ﴿من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا و الآخرة﴾
(۲) ﴿ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون﴾
(۳) ﴿و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بينهما لاعبين ما خلقناهما الا بالحق﴾
(۴) ﴿قل ان صلاتى و نسكى و محيى و مماتى لله رب العالمين﴾

۵۳- تعریف جدید زندگی هدفداری در زندگی برای خداست.

(۱) عبادت و بندگی در - معلول (۲) عبادت و بندگی در - علت (۳) مفاهیم کلیدی - معلول (۴) مفاهیم کلیدی - علت

۵۴- مفاهیم «نماز برترین عبادت» و «زندگی به خاطر خدا» به ترتیب در کدام آیات متجلی است؟

- ۱) «ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین» - «من کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة»
- ۲) «ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین» - «ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین»
- ۳) «ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون» - «ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین»
- ۴) «ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون» - «من کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة»

۵۵- معنای واقعی عبادت، عبارت است از

- ۱) خدمت به خلق خدا و رسیدگی به محرومان
- ۲) انجام اموری مانند نماز و روزه و دیگر واجبات
- ۳) انجام تمام امور زندگی بر اساس ارزش‌های اخلاقی
- ۴) انجام هر کاری برای کسب رضایت الهی و بر اساس معیارهای دینی

۵۶- کامل‌ترین تعبیر درباره «زندگی به خاطر خدا» در آیه شریفه تجلی دارد.

- ۱) «ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون»
- ۲) «محیای و مماتی لله رب العالمین»
- ۳) «ما خلقناهما الا بالحق»
- ۴) «فعد الله ثواب الدنیا و الآخرة»

۵۷- شایسته دریافت لطف و رحمت و بیزه خداوند، تابع است و نتیجه‌اش این است که

- ۱) بندگی خدا - به زندگی خوب و خالصانه در دنیا خواهد رسید.
- ۲) بندگی خدا - به زندگی سعادتمندانه در دنیا و آخرت می‌رسد.
- ۳) انتخاب هدف - به زندگی سعادتمندانه در دنیا و آخرت می‌رسد.
- ۴) انتخاب هدف - به زندگی خوب و خالصانه در دنیا خواهد رسید.

۵۸- تعبیر قرآنی درباره انسان‌هایی که به هدفی بالاتر از لذت‌های مادی و سرگرم‌شدن به آن نمی‌اندیشند، کدام است و ایشان مصداق چه کسانی هستند؟

- ۱) به حیات دنیوی راضی شده و به آن آرام گرفته‌اند - با ارزش‌ترین سرمایه خود را صرف کارهای بی‌ارزش می‌کنند.
- ۲) به حیات دنیوی راضی شده و به آن آرام گرفته‌اند - هدف‌های فرعی را به جای هدف‌های اصلی قرار می‌دهند.
- ۳) تمام کارهای دنیوی خویش را برای رضای الهی انجام نمی‌دهند - با ارزش‌ترین سرمایه خود را صرف کارهای بی‌ارزش می‌کنند.
- ۴) تمام کارهای دنیوی خویش را برای رضای الهی انجام نمی‌دهند - هدف‌های فرعی را به جای هدف‌های اصلی قرار می‌دهند.

۵۹- تعبیر قرآنی «به حیات دنیوی راضی شده و به آن آرام گرفته‌اند» درباره کسانی است که

- ۱) با استفاده از بهره‌های دنیایی سرای آخرت خویش را نیز آماده می‌سازد.
- ۲) با یک تیر دو نشان خواهند زد و از لذت‌های دنیایی نیز بهره‌مندند.
- ۳) بهترین و باارزش‌ترین دارایی و سرمایه خود را صرف کارهای کم‌ارزش می‌کنند.
- ۴) زیرکانه از نعمت‌های دنیوی برای رسیدن به زندگی اخروی خویش استفاده می‌کنند.

۶۰- تعبیر «یک تیر و چند نشان» مربوط به هدف است که به تعبیر قرآنی مربوط است.

- ۱) جامع - «فعد الله ثواب الدنیا و الآخرة»
- ۲) دقیق - «ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون»
- ۳) جامع - «ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون»
- ۴) دقیق - «فعد الله ثواب الدنیا و الآخرة»

۶۱- ضرب‌المثل «یک تیر و چند نشان» را می‌توان در عبارت قرآنی جست‌وجو نمود زیرا انسان می‌تواند

- ۱) «فعد الله» - به تمام مقاصد دنیایی دست یابد.
- ۲) «الا ليعبدون» - به تمام مقاصد دنیایی دست یابد.
- ۳) «الا ليعبدون» - از بهره‌های دنیوی برای رسیدن به آخرت استفاده کند.
- ۴) «فعد الله» - از بهره‌های دنیوی برای رسیدن به آخرت استفاده کند.

۶۲- از شعر «ای دوست شکر بهتر یا آن که شکر سازد؟ / خوبی قمر بهتر، یا آن که قمر سازد؟» کدام موضوع دریافت نمی‌شود؟

- ۱) می‌توان با یک تیر چند نشان زد و این زمانی است که انسان هدفی جامع را انتخاب کند.
- ۲) برخی از هدف‌ها به گونه‌ای است که هدف‌های دیگر را نیز دربردارند.
- ۳) رسیدن به برخی هدف‌ها مثل رضای الهی همه نعمت‌های دنیوی و اخروی را دربردارد.
- ۴) به حیات دنیوی راضی شده و به آن آرام گرفته و سرمایه خود را صرف آن کنند.

۶۳- از شعر مولانا که می‌فرماید «ای عقل تو به باشی در دانش و در بینش؟ / یا آن که به هر لحظه صد عقل و نظر سازد؟» موضوعات زیر دریافت

می‌شود به جز

- ۱) افراد زیرک می‌دانند که برخی از هدف‌ها به گونه‌ای است که اهداف دیگر را در برمی‌گیرد.
- ۲) برخی از انسان‌ها به هدفی بالاتر از لذایذ دنیوی و سرگرمی به آن نمی‌اندیشند.
- ۳) برخی جان و دل خویش را به خداوند نزدیک‌تر می‌کنند و سرای آخرت خویش را آباد می‌سازند.
- ۴) دستیابی به اهداف بزرگ و گوهرهای گرانقدر پشتکار و همت شگرف می‌خواهد.

پاسخ پرسش‌های چهار گزینه‌ای

است و آیه شریفه «ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین» «بگو نماز، تمام اعمالم و زندگی و مرگ من برای خداست که پروردگار جهانیان است» به آن اشاره دارد که مربوط به زندگی به خاطر خدا است.

اگر هدف و مقصد زندگی خدا باشد، خوشحالی‌ها و ناراحتی‌ها، شکست‌ها و پیروزی‌ها و بسیاری دیگر از مفاهیم کلیدی زندگی، تعریف جدید پیدا می‌کند. شکست، دور شدن از خدا و پیروزی، نزدیک شدن به خدا معنا می‌شود و آیه شریفه «ان صلاتی و نسکی ...» به این موضوع اشاره دارد.

هدف خلقت انسان در آیه شریفه «ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون» عبادت و بندگی خدا معرفی شده است.

آیه شریفه «ان صلاتی و نسکی ...» تاکیدکننده این موضوع است که هدف و مقصد زندگی خداست و پیروزی در نزدیک شدن به خدا معنا می‌شود (قرب الهی).

تعبیر کامل و صحیح درباره «زندگی برای خدا» در آیه شریفه «قل ان صلاتی و نسکی ...» آمده است.

تعریف جدید مفاهیم کلیدی زندگی معلول و نتیجه این است که هدف و مقصد زندگی خدا باشد.

هر دو مفهوم «نماز برترین عبادت» و «زندگی به خاطر خدا» در آیه شریفه «قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین» آمده و چون نماز را جدا و عبادت دیگر را جدا ذکر کرده لذا نماز برترین عبادت است.

معنای واقعی عبادت آن است که هر حرکت و عملی برای کسب رضایت خداوند و براساس معیارهای دینی صورت گیرد.

کامل‌ترین تعبیر درباره «زندگی برای خدا» در آیه «قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین» آمده است.

بندگی خدا باعث می‌شود انسان شایسته دریافت لطف و رحمت ویژه خداوند شود و به زندگی سعادتمندانه در دنیا و آخرت برسد.

برخی از انسان‌ها به هدفی بالاتر از لذت‌های مادی و سرگرم شدن به آن نمی‌اندیشند. ایشان به تعبیر قرآن کسانی هستند که به حیات دنیوی راضی شده و به آن آرام گرفته‌اند. اینان مصداق همان کسانی‌اند که

بهترین و باارزش‌ترین دارایی و سرمایه خود را صرف کارهای کم ارزش می‌کنند. خداوند در قرآن می‌فرماید «کسانی هستند که به

حیات دنیوی راضی شده و به آن آرام گرفته‌اند» اینان مصداق کسانی هستند که بهترین و باارزش‌ترین دارایی و سرمایه خود را صرف کارهای کم ارزش می‌کنند.

تعبیر «یک تیر و چند نشان» مربوط به هدف‌های جامع هستند و این موضوع در آیه شریفه «من کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الاخرة» آمده است.

در عبارت قرآنی «فعند الله» جست‌وجو می‌شود زیرا انسان می‌تواند از بهره‌های دنیوی استفاده کند و آن را وسیله‌ای برای رسیدن به آخرت قرار دهد.

در این شعر، عبارت «به حیات دنیوی راضی شده و به آن آرام گرفته و سرمایه خود را صرف آن کنند» دریافت نمی‌شود.

عبارت «برخی از انسان‌ها به هدفی بالاتر از لذایذ دنیوی و سرگرمی به آن نمی‌اندیشند» مربوط به این شعر نمی‌باشد ولی سایر گزینه‌ها مربوط به این شعر است.

پاسخ به سؤال «برای چه آفریده شده‌ایم؟» یا

«هدف از زندگی ما در این جهان چیست؟» بسیار مهم و حیاتی است زیرا این خطر وجود دارد که در صورت ندانستن هدف، زندگی خود را به اشتباه صرف کارهایی کنیم که برای آن‌ها خلق نشده‌ایم و سرمایه‌ای را از دست دهیم.

در پس خلقت تک‌تک موجودات این جهان هدفی وجود دارد، زیرا خالق آن‌ها خدایی حکیم است که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی‌دهد. قرآن کریم در آیات گوناگون بر این نکته تأکید می‌کند و آفرینش جهان را «حق» می‌داند، از جمله می‌فرماید: «و ما خلقتنا السماوات و الارض

و ما بینهما لاعبین ما خلقتناهما الا بالحق» «و آسمان‌ها و زمین و آن‌چه بین آن‌هاست را به بازیچه نیافریدیم، آن‌ها را به جز حق خلق نکردیم.»

آیه شریفه «ما خلقتناهما الا بالحق» تأکیدکننده (مؤکد) هدفمندی همه موجودات در جهان خلقت است. گیاهان و حیوانات به صورت طبیعی و غریزی به سوی هدف خود در حرکت‌اند، اما توانایی انتخاب و شناسایی هدف را ندارند و این یکی از تفاوت‌های انسان با سایر مخلوقات

مانند حیوانات و گیاهان است.

از آیه شریفه «ما خلقتنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعبین ...» دریافت می‌شود که «همه موجودات بر اساس برنامه‌ای

حساب شده، در این جهان قدم گذاشته‌اند.»

حیوانات به صورت غریزی و گیاهان به صورت طبیعی به سوی هدف خویش رهسپار هستند و رشد و کمال آنان متوقف می‌شود چنان‌که گویی راهنشان پایان یافته است.

بی‌هدف نبودن جهان آفرینش (هدفمندی) معلول و نتیجه صفت حکمت الهی است و موجوداتی مثل گیاهان و حیوانات به ترتیب به صورت طبیعی و غریزی به سوی هدف خویش در حرکت هستند.

«حرکت طبیعی به سوی هدف» فقط مخصوص گیاهان است چون حیوانات به صورت غریزی به سوی هدف در حرکت هستند و «هدف محدود» برای هر دوی گیاهان و حیوانات است.

تعبیر هدفدار بودن جهان خلقت در قرآن با کلمه «حق» آمده است و ویژگی حرکت انسان به سوی هدف اختیاری است و به دنبال چیزی است که هرگز پایان نمی‌پذیرد چون انسان بی‌نهایت‌طلب است.

ویژگی‌های اهداف انسان: پایان‌ناپذیری، بی‌نهایت‌طلبی و تمام‌ناشدنی است ولی «معین و محدود» نیست.

هر کس با بینش و نگرش (اندیشه) خاص خود به سراغ هدفی می‌رود، برای انتخاب صحیح هدف‌ها و دل‌بستن به آن‌ها باید ارزش هدف‌ها را مشخص کنیم.

علت انتخاب هدف‌های مختلف، اختلاف در نوع اندیشه‌ها و تفکرات است.

برای انتخاب صحیح هدف‌ها و دل‌بستن به آن‌ها باید ارزش هدف‌ها را مشخص کنیم و متناسب با ارزشی که دارند، به آن‌ها رتبه دهیم.

در آیه شریفه «ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون» «جن و انسان را نیافریدم مگر اینکه مرا عبادت کنند» هدف خلقت انسان، عبادت و بندگی خداوند می‌باشد.

براساس تعالیم دین اسلام، هر حرکت و عملی که برای کسب رضایت خداوند و براساس معیارهای دینی صورت گیرد، عبادت